

A Magyar Köztársaság nevében!

A Baranya Megyei Bíróság a Györe Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző ügyvéd dr. Györe Norbert) által képviselt **(I.rendű felperes neve)I. rendű és (II.rendű felperes neve)II. rendű** (mindketten I.r és II. r. felperesek címe) **felpereseknek** – a dr. Boronkai Zsolt ügyvéd (cím) által képviselt **alperes neve**(alperes címe) **alperes** ellen a Siklói Városi Bíróság előtt **kártérítés megfizetése** iránt indított perében a 2009. december 2. napján kelt 1.P.20.376/2008/47. számú ítélet ellen az alperes által 48. sorszám alatt benyújtott és 50. sorszám alatt pontosított fellebbezés, valamint a felperesek 3. sorszámú csatlakozó fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében az I. rendű felperes vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy a részére megítélt tőkemarasztalásból 677.000 forint a 2008. december 1. napjától a 2009. november 30. napjáig terjedő időre járó hátralékos járadék.

A II. rendű felperesre vonatkozóan az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatja, és az 1.402.829 forint tőkemarasztalás összegét 970.150 (kilencszázhetvenezer-százötven) forintra leszállítja azzal, hogy ebből 827.284 forint a 2007. április 7. napjától 2009. november 30. napjáig terjedő időre járó hátralékos járadék.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek a megítélt járadékon felül 2007. április hó 7. napjától 2007. december 31-ig havi 45.914 (negyvenötezer-kilencszáztizennégy) forint, 2008. január 1-től 2008. december 31-ig havi 48.750 (negyvennyolcezer-hétszázötven) forint, és 2009. január 1. napjától havonta előre esedékesen havi 51.560 (ötvenegyezer-hatszázhatvan) forint járadékot.

Az ezen járadék alapján 2007. április 7. napjától 2009. november 30. napjáig terjedő időre járó hátralék 1.565.400 (egymillió-ötszázhatvanötezer-négyszáz) forint melyet 15 napon belül egy összegben köteles az alperes a II. rendű felperesnek megfizetni, és ezen összeg után 2008. augusztus 1-től 2008. december 31-ig évi 8,5 %, 2009. január 1-től 2009. június 30-ig évi 10 %, és 2009. július 1-től 2009. december 31-ig évi 9,5 %-os kamatát is. 2010. január 1. napját követő teljesítés esetén a késedelmi kamat mértéke minden késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal azonos összegű.

Ezt meghaladóan tekinti a keresetet elutasítotttnak.

Az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú illetéket 126.100 (százhuszonhatezer-száz) forintra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II. rendű felperesnek 40.000 (negyvenezer) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 50.430 (ötvenezer-négyszázharminc) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak az APEH Dél-dunántúli Regionális Igazgatóság Illeték Főosztály külön felhívására 82.100 (nyolcvankettőezer-száz) forint le nem rótt másodfokú illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a I. rendű felperesnek 15 nap alatt 968.000 forintot, ebből 291.000 forint után 2008. január 1. napjától és 677.000 forint után 2009. június 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte továbbá 2009. december 1. napjától minden hónap 15. napjáig esedékesen havi 57.000 forint járadék és 88.100 forint perköltség megfizetésére.

A II. rendű felperes vonatkozásában az alperest 1.402.829 forint tőke és ennek 2008. augusztus 1. napjától a kifizetés napjáig esedékesen járó törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint 2009. december 1. napjától minden hónap 15. napjáig havi 30.360 forint járadék megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a járadékra vonatkozó marasztalási összeg fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajtható. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítélet ellen az alperes fellebbezést, a felperesek csatlakozó fellebbezést terjesztettek elő.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és az I. rendű felperes vonatkozásában a tőkemarasztalás összegének 273.200 forintra leszállítását és a havi járadéknak 17.350 forintra leszállítását, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte.

A II. rendű felperes vonatkozásában a tőkemarasztalásnak 190.865 forintra való leszállítását és ezt meghaladóan úgy a tőkemarasztalásra, mint a járadékra irányuló keresetnek az elutasítását kérte.

A felperesek csatlakozó fellebbezésükben az I. rendű felperes vonatkozásában a járadéknak havi 69.000 forintra felemelését kérték. A II. rendű felperes vonatkozásában az élmezési többletköltség címen megítélt havi 30.360 forint járadéknak havi 62.476 forintra való felemelését kérték 2009. szeptember 1. napjától, míg az ezen címen megítélt hátralékos járadék összegét 2007. április 7-től 2009. augusztus 31-ig 1.682.658 forintban kérték megállapítani és alperest 2008. július 15. napjától törvényes mértékű kamat megfizetésére kötelezni. A II. felperes kérte továbbá az alperesnek a háztartási és ház körüli kisegítéssel kapcsolatos járadék megfizetésére való kötelezését is 2009. szeptember 1. napjától havi 51.562 forint összegben, míg 2007. április 7. napjától 2009. augusztus 31. napjáig visszamenőleg 1.412.269 forint hátralék összegben kamataival.

A felek egymás fellebbezési, illetőleg csatlakozó fellebbezési kérelmével kapcsolatban az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

Az alperes fellebbezése túlnyomórészt alaptalan, a felperesi elismerésre figyelemmel kisebb részben alapos. A csatlakozó fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, noha a tényállási elemek jelentős részét a jogi indokolás tartalmazza. Az elsőfokú bíróság az összességében helyesen megállapított tényállásból az I. rendű felperes vonatkozásában helyes jogszabályok felhívása mellett helyes jogi

következtetést is vont le, érdemi döntése helyes és megalapozott, ezért az elsőfokú ítéletet az I. rendű felperes vonatkozásában fellebbezett részében a másodfokú bíróság lényegében helytálló indokainál fogva hagyta helyben a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság az alperest az I. rendű felperes részére 968.000 forint tőke megfizetésére kötelezte, melyből 291.000 forint az élelemfeljavítás és 677.000 forint a hátralékos járadék összege. A másodfokú bíróság csupán a járadék időtartamára nézve pontosította az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az I. rendű felperes részére megítélt járadék összegét támadó alperesi fellebbezés és I. rendű felperesi csatlakozó fellebbezés is alaptalan.

Az alperes az I. rendű felperes otthonában való elhelyezésével felmerülő költséget, mint járadékot a részére folyósított nyugdíj összegével kérte csökkenteni, mely azonban nem teljesíthető, mert a jövedelem csak jövedelemmel vethető össze. Így például az elmaradt jövedelemmel összevethető lenne a rokkantsági nyugdíj, azonban az elsőfokú bíróság által is megítélt havi 57.000 forint gondozási költség a balesettel összefüggésben felmerülő kiadás, kár, amely a felperesnek megítélt rokkantsági nyugdíjjal nem csökkenthető. A rokkantsági nyugdíj kárnszerzésnek, gazdagodásnak nem tekinthető. Az I. rendű felperes részére megállapított járadék leszállítására irányuló alperesi fellebbezés tehát nem teljesíthető.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes részére élelemfeljavítás címén megállapítható kár összegszerűségét is, ítélete meghozatala során helyesen fogadta el (1. szakértő) igazságügyi orvosszakértő megalapozott és aggálytalan szakértői véleményét. A szakvélemény félretételére és az élelmezési költség leszállítására az alperesi fellebbezés folytán a másodfokú bíróság lehetőséget nem látott. Ugyanakkor nem megalapozott a csatlakozó fellebbezés sem, amely a jövőre nézve további havi 12.000 forint járadék megfizetésére irányul. A szakvélemény az élelemfeljavítás szükségességének időtartamát is pontosan rögzíti, melytől való eltérésre sem ok, sem lehetőség nem merült fel.

A II. rendű felperes részére megítélt 1.402.829 forint tőkemarasztalás 827.284 forint hátralékos járadékból áll, mely 2007. április 7. napjától 2009. november 30-ig terjedő időre keletkezett, továbbá 575.545 forint egyéb kártérítésből áll. Ezen utóbbi kártérítési összeg vonatkozásában a felek a másodfokú eljárásban egyezően adták elő, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt 384.680 forint utazási többletköltséget az alperes már az elsőfokú ítélet meghozatala előtt a II. rendű felperes részére megfizette, ezért a felperes a keresetét leszállította, és ezzel a tétellel a marasztalást a másodfokú bíróságnak csökkenteni kellett. Csökkentette továbbá az alperes által elismert 48.000 forint háztartási kisegítői költség összegével is, mert e vonatkozásban csatlakozó fellebbezést az alább írtak szerint a másodfokú bíróság ettől eltérő összegben találta megalapozottnak és ítélte meg a II. rendű felperes részére. A fentiek alapján tehát az 1.402.829 forint tőkemarasztalás összegét 970.150 forintra csökkentette a másodfokú bíróság azzal a pontosítással, hogy ezen összegből 827.284 forint a hátralékos járadék, a másodfokú ítélet rendelkező részében írt időszakra terjedően.

A II. rendű felperes által járadékként igényelt élelmezési többletköltséget helyesen ítélte meg az elsőfokú bíróság. Az ezzel kapcsolatos fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelemmel kapcsolatban arra utal a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság helyesen fogadta el ítélezése alapjául (2. szakértő) igazságügyi mezőgazdasági szakértő szakvéleményét. A szakértő a 30. számú szakvélemény 13. oldalán részletes kimutatást és számítást adott a II. rendű felperest ezen a címen ért kárról, amelyet az elsőfokú bíróság helyesen fogadott el.

Mivel az I. rendű felperest ért baleset előtt a felek bizonyítottan foglalkoztak a ház körül sertés, illetőleg baromfi tartással, valamint termesztettek burgonyát, zöldséget is, ezen termékeket a

kiskereskedelmi piaci áron beszerezniük nem kellett, míg az I. rendű felperes balesetét követően erre rákényszerültek. Ez a szakvéleményben is kimutatott többletköltséget jelentette, melyet az elsőfokú bíróság helyesen ítelt meg kártérítési járadékként. A másodfokú bíróság az ítéletet csupán annyiban pontosította, hogy meghatározta a hátralékos időszakot, és a szakvélemény alapján aktuálisan járó havi járadékok összegét.

Az I. rendű felperes balesetét követően ténylegesen bekövetkezett az ezen jogcímen érvényesített kár, azaz a termelői ár és a kiskereskedelmi ár közötti különbség a II. rendű felperes hátrányára. Az összecszerûséget a II. rendű felperes a szakértővel bizonyította, ezért az e jogcímen előterjesztett kártérítési igény elutasítására a másodfokú bíróság sem látott lehetőséget, egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével.

Ugyancsak nem teljesíthető a II. rendű felperes csatlakozó fellebbezése sem, amely a járadék felemelésére irányul azon a címen, hogy az I. rendű felperes főzési munkáinak kiesése miatt az éttermi és félkész ételek megvásárlása következtében többlet kiadása keletkezik. Ennek a II. rendű felperesi igény elutasításának azonban az az oka, hogy a másodfokú bíróság megalapozottnak találta a háztartási és ház körüli kisegítéssel kapcsolatos II. rendű felperesi járadékigényt, az I. rendű felperes háztartási munkából (főzés, mosás, takarítás, virágoskert művelés) kiesése miatt. Az éttermi étkezés igénybe vételével mutakozó többletköltség, mint járadék és a főzés elmaradása miatti kisegítői háztartási járadék, egyidejűleg nem ítéltető meg.

Az nem szorul magyarázatra, hogy a háztartási és ház körüli kisegítéssel kapcsolatosan a II. rendű felperesnek költsége merült fel, hiszen az I. rendű felperes a baleset kapcsán 100 %-os rokkant lett, és otthonban őt magát is gondozzák, holott addig a családdal, háztartással kapcsolatos munkákat ő látta el. (név) tanú vallomásából kétségtelenül az állapítható meg, hogy ezen munkákat részben ő végezte el, mint családtag szívességből, azonban ez az alperes viszonylatában nem jelenti azt, hogy ingyen köteles szolgáltatni, illetőleg következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy ingyenesen, szívességből a családtagok által végzett munka nem azt jelenti, hogy ezzel a kártérítésre kötelezettet kívánják mentesíteni a kártérítési felelősség alól.

(2. szakértő) szakértő a szakvélemény 15. oldalán kimunkálta a kieső házi és ház körüli munkák mennyiségét és értékét is. Az alperes vitatta a szakértő kompetenciáját ezen a területen, azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint szakvélemény nélkül is megállapítható az ezen a címen felmerült munka mennyisége és értéke is. A háztartásban háztartási munkát, mosást, főzést, takarítást végző feleség részéről legalább napi 3-3 és fél óra munka elvégzése szükséges, mely 500 forintos napszámberrel számolva a havi 50.000 forintot feltétlenül eléri, sőt meghaladja. Figyelemmel azonban a felperesi kereset korlátaira, a másodfokú bíróság azt teljesítve, de azon nem túlterjeszkedve ítélte meg a II. rendű felperest ezen a jogcímen megillető járadékot 2007. április 7. napjától 2008. december 31-ig, illetőleg 2009. január 1. napjától folyamatosan. A kereset összecszerûségében ezen a jogcímen nem túlzott, az a kieső munkák pótlására feltétlenül szükséges és egyben elegendő is. Ezért a másodfokú bíróság a keresetet, illetőleg a csatlakozó fellebbezést ebben a részében teljesítette és az alperest a Ptk. 345. § (1) bekezdése és a Ptk. 355. § (3) bekezdése alapján háztartási és ház körüli kisegítői járadék megfizetésére is kötelezte, az elsőfokú bíróság által már megítélt járadékon felül. A középárányos időponttól esedékes kamatfizetésre kötelezés a Ptk. 360. § (1) bekezdésén és a Ptk. 301. § (1) bekezdésén alapul.

A másodfokú bíróság tehát a fent írt indokok alapján az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta a rendelkező részben írtak szerint és ezt meghaladóan tekintette a keresetet elutasítotttnak.

A másodfokú bíróság eltérő álláspontjára tekintettel a II. rendű felperes a háztartási kisegítői járadék vonatkozásában elsőfokon pernyertes lett, ezért a Pp. 24. § (1) bekezdés a/ pontja alapján számítandó pertárgyértéket figyelembe véve a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte további 40.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére a II. rendű felperes részére, amely a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet 3. § (2) bekezdés a/ pontjában írt ügyvédi munkadíjból áll. A fenti okok miatt emelte meg a másodfokú bíróság az alperes által az állam részére megfizetendő elsőfokú illeték összegét is az alábbiak szerint. Az I. rendű alperes pernyertes lett, havi 57.000 forint járadékra, mely éves szinten 684.000 forint, továbbá a 291.000 forint élelemfeljavítás vonatkozásában, mely 975.000 forint, ennek a 6 %-a 58.500 forint. A II. rendű felperes pernyertes 51.560 forint kisegítői járadék éves összegére (618.720 forint), a havi 30.360 forint járadék összegére, mely éves szinten 364.324 forint, és az ingókért megfizetendő 142.865 forint összegére, mely összesen 1.125.900 forint. Az ez után fizetendő 6 %-os illeték 67.600 forint, összesen tehát 126.100 forint.

A másodfokú eljárásban az alperes peresztes lett 1.059.100 forint erejéig (fellebbezési pertárgyérték = 475.800 forint + 219.000 forint + 364.300 forint). Az ez után megfizetendő fellebbezési illeték 63.500 forint, míg peresztes lett a II. rendű felperes csatlakozó fellebbezése vonatkozásában is 618.720 forint pertárgyérték alapulvételével, mely után megfizetendő 3 %-os mértékű csatlakozó fellebbezési illeték 18.600 forint. A felperesek személyes költségmentessége folytán az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az állam részére megfizetni a peresztesége arányában felmerült 82.100 forint le nem rótt másodfokú illetéket.

A másodfokú eljárásban a Pp. 81. § (2) bekezdése alapján köteles az alperes a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak másodfokú perköltséget megfizetni, amely a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet 3. § (2) bekezdés a/ pontján, (5) bekezdésén és a 4/A. § (1) bekezdésén alapuló méretékű ügyvédi munkadíjból áll.

Pécs, 2010. március 9. napján

Dr. Bédi Sarolta s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Lászlóné s.k.
előadó bíró

Dr. Velényiné dr. Kócse Judit s.k.
bíró

